Onsdag den 20. oktober 2021

P9_TA(2021)0430

Situationen for kunstnere og den kulturelle genopbygning i EU

Europa-Parlamentets beslutning af 20. oktober 2021 om situationen for kunstnere og den kulturelle genopbygning i EU (2020/2261(INI))

(2022/C 184/06)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til præamblen og artikel 2, 3 og 4 i traktaten om Den Europæiske Union,

— der henviser til artikel 6 og 167 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

— der henviser til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder, særlig artikel 19,

— der henviser til UNESCO's anbefaling vedrørende kunstneres status,

— der henviser til UNESCO's konvention om beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed,

— der henviser til Kommissionens meddelelse af 22. maj 2018 med titlen »Opbygning af et stærkere Europa gennem en stærkere ungdoms-, uddannelses- og kulturpolitik« (COM(2018)0268),

— der henviser til Kommissionens meddelelse af 22. maj 2018 med titlen »En ny europæisk kulturdagsorden« (COM(2018)0267),

— der henviser til Rådets konklusioner af 15. november 2018 om arbejdsplanen på kulturområdet 2019-2022 ([1]),

— der henviser til sin beslutning af 13. december 2016 om en sammenhængende europæisk politik for kulturelle og kreative industrier ([2]),

— der henviser til sin beslutning af 7. juni 2007 om kunstneres sociale status ([3]),

— der henviser til sin beslutning af 17. september 2020 om kulturel genopbygning af Europa ([4]),

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/790 af 17. april 2019 om ophavsret og beslægtede rettigheder på det digitale indre marked og om ændring af direktiv 96/9/EF og 2001/29/EF ([5]),

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/13/EU af 10. marts 2010 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne om udbud af audiovisuelle medietjenester (direktiv om audiovisuelle medietjenester) ([6]),

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/818 af 20. maj 2021 om oprettelse af programmet Et Kreativt Europa (2021-2027) og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1295/2013 ([7]),

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/523 af 24. marts 2021 om oprettelse af InvestEU-programmet og om ændring af forordning (EU) 2015/1017 ([8]),

([1]) EUT C 460 af 21.12.2018, s. 12.
([2]) EUT C 238 af 6.7.2018, s. 28.
([3]) EUT C 125 E af 22.5.2008, s. 223.
([4]) EUT C 385 af 22.9.2021, s. 152.
([5]) EUT L 130 af 17.5.2019, s. 92.
([6]) EUT L 95 af 15.4.2010, s. 1.
([7]) EUT L 189 af 28.5.2021, s. 34.
([8]) EUT L 107 af 26.3.2021, s. 30.

— der henviser til konklusionerne fra det tyske formandskab for Rådet af 20. november 2020 om ligestilling mellem kønnene på kulturområdet,

— der henviser til Rådets konklusioner af 18. maj 2021 om den kulturelle og kreative sektors genopretning, resiliens og bæredygtighed, Or. en Ændringsforslag 3

— der henviser til den europæiske søjle for sociale rettigheder,

— der henviser til rapporten af 22. marts 2018 fra arbejdsgruppen under den åbne koordinationsmetode bestående af eksperter fra medlemsstaterne om offentlige politikkers rolle i udviklingen af iværksætter- og innovationspotentialet i de kulturelle og kreative sektorer,

— der henviser til undersøgelsen »The Situation of Artists and Cultural Workers and the post-COVID-19 Cultural Recovery in the European Union — Background Analysis«, som blev offentliggjort af Generaldirektoratet for Interne Politikker den 1. februar 2021 ([9]),

— der henviser til briefingen »The Situation of Artists and Cultural Workers and the post-COVID-19 Cultural Recovery in the European Union: Policy Recommendations«, som blev offentliggjort af Generaldirektoratet for Interne Politikker den 4. maj 2021 ([10]),

— der henviser til forretningsordenens artikel 54,

— der henviser til betænkning fra Kultur- og Uddannelsesudvalget (A9-0283/2021),

A. der henviser til, at Parlamentet allerede i sin beslutning af 7. juni 2007 om kunstneres sociale status udtrykkeligt opfordrede medlemsstaterne til at udarbejde eller gennemføre retlige og institutionelle rammer med henblik på at støtte kunstneriske udfoldelser gennem vedtagelse eller anvendelse af en række sammenhængende og globale tiltag, herunder kontraktforhold, social sikring, sygeforsikring, direkte og indirekte beskatning og overholdelse af EU's bestemmelser;

B. der henviser til, at Parlamentet i sin beslutning af 17. september 2020 om kulturel genopbygning af Europa igen understregede behovet for at forbedre arbejdsvilkårene for de mennesker, der arbejder i de kulturelle og kreative sektorer, og indtrængende opfordrede Kommissionen til at etablere en europæisk ramme for arbejdsvilkår i de kulturelle og kreative sektorer og industrier;

C. der henviser til, at kultur har en iboende værdi som et udtryk for medmenneskelighed, demokrati og aktivt medborgerskab, der kan være afgørende for at fremme en bæredygtig udvikling;

D. der henviser til, at kultur og frihed for kunst yder et væsentligt bidrag til et samfunds dynamik og giver alle samfundssegmenter mulighed for at udtrykke deres identitet og bidrager til social samhørighed og interkulturel dialog og bereder vejen for et endnu mere integreret EU og spiller en afgørende rolle med hensyn til at fremme den digitale og den grønne omstilling;

E. der henviser til, at kultur, kunst, kulturarv og kulturel mangfoldighed er af stor værdi for det europæiske samfund ud fra et kulturelt, uddannelsesmæssigt, demokratisk, miljømæssigt, socialt, menneskeretligt og økonomisk synspunkt og bør fremmes og støttes; der henviser til, at Europas kulturelle og kreative sektorer yder et væsentligt bidrag til en fælles europæisk identitet og vores værdier, vores mentale sundhed og økonomiske velstand og på lang sigt til at skabe en europæisk offentlig sfære;

F. der henviser til, at de europæiske kulturelle og kreative sektorer står for mellem 4 og 7 % af EU's BNP og 8,7 mio. arbejdspladser i EU;

([9]) Undersøgelse — »The Situation of Artists and Cultural Workers and the post-COVID-19 Cultural Recovery in the European Union«, Europa-Parlamentet, Generaldirektoratet for Interne Politikker, Temaafdeling B — Struktur- og Samhørighedspolitik, 1. februar 2021.

([10]) Briefing — »The Situation of Artists and Cultural Workers and the post-COVID-19 Cultural Recovery in the European Union«, Europa-Parlamentet, Generaldirektoratet for Interne Politikker, Temaafdeling B — Struktur- og Samhørighedspolitik, 4. maj 2021.

Onsdag den 20. oktober 2021

G. der henviser til, at Unionen hidtil kun har haft begrænset kompetence på kulturområdet; der henviser til, at Parlamentet måtte kæmpe hårdt for at opnå en markant forhøjelse af budgettet til programmet »Et Kreativt Europa«; der henviser til, at programmet »Et Kreativt Europa« er det eneste EU-program, som er dedikeret til kultur; der henviser til, at finansieringen af dette program stadig ikke opfylder behovene hos vores europæiske kunstnere og de kulturelle og kreative sektorer som helhed;

H. der henviser til, at de kulturelle og kreative sektorer hovedsagelig omfatter mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder med begrænset adgang til de finansielle markeder, samt selvstændige kunstnere, kulturarbejdere, professionelle freelancere og iværksættere, som er mere tilbøjelige til at arbejde på deltid, og som ofte er afhængige af uregelmæssige og blandede indkomster fra forskellige kilder;

I. der henviser til, at andelen af selvstændige erhvervsdrivende er højere (33 %) i de kulturelle og kreative sektorer end i beskæftigelse for økonomien (14 %) som helhed, og til, at kulturelle og kunstneriske arbejdstagere er mere tilbøjelige til at arbejde på deltid, hvilket medfører udfordringer med hensyn til adgang til støtteforanstaltninger og sikkerhedsnet og mindsker selvstændiges generelle modstandsdygtighed i de kulturelle og kreative sektorer;

J. der henviser til, at visse kulturelle og kreative professionelle i nogle medlemsstater slet ikke har nogen juridisk status;

K. der henviser til, at inddæmningsforanstaltninger som respons på covid-19-pandemien i alvorlig grad har undermineret det skrøbelige kulturelle og kreative økosystem og dermed bragt den kulturelle og kunstneriske skabelse og udtryk i fare og svækket kunst og kulturs bidrag til vores trivsel, kulturelle diversitet, sociale samhørighed, demokrati m.v.; der henviser til, at de kulturelle og kreative sektorer oplevede tab af omsætning på over 30 % i 2020 — et akkumuleret tab på 199 mia. EUR — og at sektoren for musik og scenekunst oplevede tab på henholdsvis 75 % og 90 % ([11]);

L. der henviser til, at kultur er et økosystem, der ikke blot genererer høj økonomisk værdi (som tegner sig for 4,4 % af EU's BNP, når man regner den samlede omsætning, og beskæftiger ca. 7,6 mio. mennesker), men også har en betydelig social indvirkning, der bidrager til demokratiske, bæredygtige, frie og inklusive samfund og afspejler og styrker vores europæiske mangfoldighed, værdier, historie og frihedsrettigheder;

M. der henviser til, at det er endeligt påvist, at det kulturelle indhold, som blev distribueret under covid-19-nedlukningen, havde en stor positiv indvirkning på europæiske borgeres psykologiske tilstand og forebyggede en forværring af de psykiske sundhedsproblemer som følge af den lange isolation;

N. der henviser til, at traditionel kultur og traditionelle kunstnere bør støttes for at beskytte kulturarven;

O. der henviser til, at udviklingen af en multidimensionel europæisk ramme for arbejdsvilkår i de kulturelle og kreative sektorer kræver koordinering med EU's politik på områderne beskæftigelse, konkurrence, det indre marked, socialpolitik, grundlæggende rettigheder og ligestilling samt ophavsret og midler til kultur samt en permanent overvågning af medlemsstaternes fremskridt med hensyn til at forbedre arbejdsforholdene i den kulturelle og kreative sektor og udveksle omkring bedste praksis, samtidig med at Den Europæiske Unions og dens medlemsstaters kompetenceområder fuldt ud respekteres;

P. der henviser til, at der siden Parlamentet i sine beslutninger fra juni 2007, november 2016 og september 2020 opfordrede til forbedringer af kunstneres situation ikke er gjort store fremskridt, og at de fleste af de heri indeholdte krav fortsat er gyldige, især i lyset af de store forskelle mellem støtteordninger for kunstnere og kulturarbejdere i forskellige medlemsstater og i betragtning af, at kunstnernes situation er blevet forværret, og at de fleste af Parlamentets krav er blevet mere påtrængende;

Q. der henviser til, at covid-19-krisen har blotlagt de kulturelle og kreative sektorers allerede eksisterende sårbarheder, der kendetegnes ved ujævnhed, heterogenitet og ustabilitet, kunstneres og kulturarbejderes skrøbelige levebrød samt mange kulturinstitutioners stramme budgetter og utilstrækkelige offentlige midler, og har placeret kunstnere og kulturelle og kreative fagfolk og arbejdstagere i endnu mere prekære situationer, da tabt indtjening for freelancere og

([11]) Ernst & Young, *Rebuilding Europe:* The cultural and creative economy before and after the COVID-19 crisis, januar 2021.

ikkestandardansatte, som udgør størstedelen af de kulturelle og kreative sektorer, ofte er blevet et endnu større problem på grund af manglende nationale sikkerhedsordninger og særlige støtteforanstaltninger;

R. der henviser til, at pandemiens fortsatte indvirkning har gjort det umuligt for flertallet af kunstnere og kulturelle og kreative arbejdstagere at udføre deres aktiviteter og beholde deres arbejde, mens det har skabt usikkerhed om deres fremtidsudsigter, der allerede får fagfolk til at forlade sektoren og vil have en langvarig effekt på sammensætningen og diversiteten af de europæiske kulturelle og kreative sektorer som helhed og afskrække unge samt mennesker fra marginaliserede samfundsgrupper fra at søge arbejde i disse sektorer og vil mindske det europæiske samfunds kreativitet og EU's økonomi som helhed;

S. der henviser til, at mange medlemsstater har truffet omfattende hasteforanstaltninger for at hjælpe de kulturelle og kreative sektorer med at overleve krisen; der henviser til, at denne støtte imidlertid varierede meget fra medlemsstat til medlemsstat, ikke altid var egnet overalt i de kulturelle og kreative sektorer og undertiden blev ydet med forsinkelser, der bringer dele af disse sektorer i fare; der henviser til, at støtten imidlertid ikke var tilgængelig for adskillige kategorier af kulturarbejdere, kunstnere og fagfolk på området for kulturel formidling på grund af deres særlige arbejdsstatus og som sådan ikke var tilstrækkelig til at sikre bæredygtige arbejdsvilkår; der henviser til, at den sene og til tider utilstrækkelige offentlige støtte har ført til, at sektoren har været henvist til sig selv, hvad angår støtte, hvilket understreger behovet for velfungerende støttemekanismer for at beskytte kunstneres og kulturarbejderes sociale rettigheder og for at beskytte mangfoldigheden af de kulturelle udtryksformer;

T. der henviser til, at grænseoverskridende mobilitet fortsat er et væsentligt element i kunstneres og kulturarbejderes karrierer; der henviser til, at de fleste af de nuværende finansieringsinstrumenter til støtte for mobilitet imidlertid ikke i tilstrækkelig grad fremmer miljømæssigt og socialt bæredygtig mobilitet, men derimod gør det svært for kunstnere og kulturarbejdere at opnå balance mellem arbejdsliv og privatliv;

U. der henviser til, at Rådets arbejdsplan på kulturområdet for 2019-2022 gør det til en prioritet at etablere et økosystem, der støtter kunstnere og fagfolk inden for det kulturelle og kreative område, og anerkender behovet for en fælles indsats på dette område; der henviser til, at der er et påtrængende behov for en sådan fælles indsats;

V. der henviser til, at der findes flere definitioner af kunstnere and kulturarbejdere i EU, hvilket indebærer udfordringer i forbindelse med eventuel harmonisering; der henviser til, at mange arbejdstagere inden for de kulturelle og kreative industrier, herunder, men ikke begrænset til, forfattere, oversættere af skønlitteratur, producenter og teknikere, ikke desto mindre har problemer på grund af usikkerhed, der skyldes fraværet af en konsekvent definition af deres status;

W. der henviser til, at flere medlemsstater har indført specifik lovgivning, der giver kunstnere en særlig status for at sikre, at de har adgang til sociale ydelser; der henviser til, at denne lovgivning varierer betydeligt fra medlemsstat til medlemsstat, hvilket hindrer gensidig anerkendelse af status for kunstnere, kulturarbejdere og andre kreative aktører samt grænseoverskridende samarbejde og mobilitet og derved skaber hindringer for kulturelle og kunstneriske frembringelser og udtryk samt fri bevægelighed og i sidste ende for den europæiske kulturelle mangfoldighed og sociale bæredygtighed;

X. der henviser til, at støtten til de kulturelle og kreative sektorer varierer meget fra medlemsstat til medlemsstat for så vidt angår budgetternes størrelse, vejledende prioriterede mål og værdier, hvilket er med til at skabe yderligere forskelle i holdbarheden af kulturarbejderes karrierer i de forskellige lande, og hindrer inklusivitet, bæredygtighed og balance i grænseoverskridende samarbejde og mobilitet;

Y. der henviser til, at kunstnere og kulturarbejdere og andre kreative aktører har atypiske arbejdsmønstre som følge af sektorens karakter og ofte tilbydes usikre samarbejdsaftaler, der hæmmer deres adgang til ubegrænset social sikring og udelukker dem fra pension, sundhedspleje og arbejdsløshedsunderstøttelse;

Z. der henviser til, at kunstneres og kulturelle og kreative arbejdstageres vederlag ofte er ustabil og usikker og kommer fra forskellige kilder såsom kontrakter, royalties, tilskud og subsidier, hvilket gør deres indkomst meget uforudsigelig, efterlader dem i en prekær situation og svækker deres modstandsdygtighed;

Onsdag den 20. oktober 2021

AA. der henviser til, at covid-19-pandemien og nedlukningerne i alvorlig grad har begrænset de mulige indtægtskilder for langt de fleste kunstnere, herunder udøvende kunstnere, og kulturarbejdere; der henviser til, at de løbende indtægter fra forfatteres ophavsrettigheder og tilhørende rettigheder fortsat har været en af de få resterende indtægtskilder; der henviser til, at disse rettigheder i mange medlemsstater ikke respekteres på behørig vis af distributionsplatforme, som presser rettighedsindehavere til at give afkald på deres rettigheder, undertiden uden tidsbegrænsning, som en del af deres kontrakter, og at dette i alvorlig grad begrænser deres muligheder for at brødføde sig selv i kraft af deres arbejde;

AB. der henviser til, at forfattere, udøvende kunstnere og alle kulturelle ophavsmænd bør have adgang til garanterede minimumsstandarder for social sikring, herunder forsikring mod ledighed og sygesikring samt pensionsmidler, så de kan koncentrere sig fuldt ud om deres kunstneriske proces og kreativitet;

AC. der henviser til, at fraværet af kollektive overenskomstforhandlinger og hindringer herfor for selvstændige kunstnere og kulturelle og kreative arbejdere yderligere undergraver deres stilling på arbejdsmarkedet og fører til mangel på passende social sikring og har en negativ indvirkning på deres position og sikkerhed på lang sigt; der henviser til, at kollektiv forvaltning af ophavsmænds rettigheder er en væsentlig indtægtskilde for flertallet af skabende aktører og kunstnere i Europa, idet den sikrer dem deres løbende betaling og også bør beskytte dem mod urimelig praksis fra store og dominerende mediers og streamingplatformsvirksomheders side;

AD. der henviser til, at grænseoverskridende mobilitet er en væsentlig del af kunstneres, ophavsmænds, udøvende kunstneres og samtlige kulturelle skabende aktørers og kulturarbejderes arbejde, men ofte hæmmes af bureaukratiske procedurer, mangel på klare oplysninger og et væld af administrative regler og krav i medlemsstaterne, navnlig med hensyn til social sikring og beskatning og de komplicerede og bekostelige procedurer i forbindelse med de særlige behov for transport af skrøbeligt kunstnerisk udstyr; der henviser til, at disse hindringer for grænseoverskridende kulturel mobilitet undergraver princippet om fri bevægelighed;

AE. der henviser til, at offentlige tilskud anses for at være den mest afgørende og effektive form for finansiel støtte til de kulturelle og kreative sektorer, men at de ofte er utilstrækkelige, alt for bureaukratiske og for vanskelige at få adgang til eller utilgængelige, navnlig for marginaliserede grupper, og til tider er partiske som følge af politisk indflydelse, som afskrækker især de vordende kunstnere og skabende aktører fra at ansøge; der endvidere henviser til, at manglen på en overordnet europæisk finansieringsstrategi for sektoren fra Kommissionens side, de forskellige kilder inden for den flerårige finansielle ramme og deres manglende integration også hindrer adgangen til offentlige tilskud;

AF. der henviser til, at freelancere lider under den største usikkerhed med hensyn til at få adgang til både socialsikringsordninger og tilskud, støtte og andre finansieringsmuligheder på nationalt plan og EU-plan;

AG. der henviser til, at covid-19-pandemien har understreget kunstneres afhængighed af offentlig og privat kortsigtet finansiel støtte og projektbaseret støtte midtvejs i gennemførelsen, og at dette har afsløret de generelle strukturelle problemer i sektoren;

AH. der henviser til, at adgang til finansiering fortsat er den største udfordring, navnlig for mindre aktører i de kulturelle og kreative sektorer, heriblandt individuelle kunstnere, kunstnerkollektiver samt kulturelle og kreative arbejdstagere, som ofte er udelukket fra lån og bankgarantier, hvilket øger vigtigheden af adgang til og tilrådighedsstillelsen af offentlige og private tilskud og subsidier; gentager, at det er vigtigt at støtte alle kulturelle sektorer, herunder kulturformidlingserhverv, der spiller en afgørende rolle som bindeled mellem offentligheden og kunst eller kulturarv, og således sikre adgang til og udbredelse af kultur for og blandt den brede offentlighed;

AI. der henviser til, at mange private investorer og offentlige støtteydere har reduceret eller helt indstillet deres finansielle støtte til kulturelle projekter, navnlig hvor der er en grænseoverskridende dimension, under krisen; en Ændringsforslag der henviser til, at dette understreger vigtigheden af en pålidelig og konstant offentlig finansiering;

AJ. der henviser til, at uddannelse og kultur er afgørende for opbygning af inkluderende samfund med samhørighed for alle, fremme af integration og opretholdelse af europæisk konkurrenceevne;

AK. der henviser til, at streamingtjenester med base uden for EU har øget deres investeringer i medlemsstaternes infrastruktur inden for de kulturelle og kreative industrier med henblik på at skabe mere indhold beregnet til distribution via internettet;

AL. der henviser til, at kunstnere ofte udsættes for racisme, fremmedhad, forskelsbehandling og eksklusion på grundlag af vedkommendes opfattede identitet som følge af strukturel og institutionel racisme og symbolpolitik, der resulterer i anspændte relationer og spændinger i samarbejdet med de relevante institutioner og i underminering af de pågældendes kunstneriske frihed;

AM. der henviser til, at kunstnere med handicap udelukkes fra politikker og finansiering inden for de kulturelle og kreative industrier som følge af manglende hensyntagen til f.eks. begrænset mobilitet eller udfordringer i form af bureaukratiske finansieringsprocedurer;

AN. der henviser til, at selv om kvinders deltagelse i de kulturelle og kreative sektorer er høj, fortsætter en stor del af den kønsbaserede forskelsbehandling samt manglende adgang, lønforskelle mellem mænd og kvinder og hindringer for repræsentation og synlighed; der henviser til, at kvinder sjældent indtager centrale kreative roller eller beslutningstagende stillinger i kulturinstitutioner; der henviser til, at kvindelige kunstnere ofte får mundkurv på og udsættes for uforholdsmæssig kritik som følge af deres arbejde, og at kvinder og LGBTIQ+-kunstnere oftere er mål for angreb eller underkastes restriktioner;

AO. der henviser til, at kunstnere og kulturarbejdere fra marginaliserede grupper, herunder kvinder, unge, repræsentanter for racemæssige, etniske og geografiske minoriteter, personer med sårbar socioøkonomisk baggrund, personer med handicap og LGBTIQ+-personer, har ringere adgang til en karriere som kunstner eller kulturarbejder og færre muligheder for at udvikle langsigtede karrierer i sektoren; der henviser til, at covid-19-pandemien har været særlig stor for kvinder og har forværret de allerede eksisterende hindringer med hensyn til adgang, lige betaling, repræsentation og synlighed i de kulturelle og kreative sektorer, som disse grupper oplever;

AP. der henviser til, at ytringsfrihed og frihed for kunst, som er nedfældet i EU's charter om grundlæggende rettigheder, i øjeblikket er truet i flere medlemsstater som et resultat af statslig indblanding og undertiden hindres af anvendelsen af antiterrorlovgivning eller påstande om, at kunstneriske værker fornærmer religiøse følelser eller nationale symboler eller anses for at være anstødelige eller upassende, hvilket også fører til tilfælde af selvcensur;

AQ. der henviser til, at situationen i de nationale hjælpeprogrammer under krisen, navnlig hjælp til arbejdstagere i de kulturelle og kreative industrier, som ikke falder ind under de nationale definitioner af kunstnere, herunder, men ikke begrænset til, freelancere såsom tekstforfattere og forfattere, var og fortsat er fragmenteret;

AR. der henviser til, at en hel generation af unge kunstnere og kulturarbejdere som følge af pandemien vil kæmpe for at finde beskæftigelse på kulturområdet eller påbegynde en videregående uddannelse inden for kunst, fordi deres muligheder indskrænkes; der henviser til, at kunstnere under 30 år har større sandsynlighed for at være arbejdsløse, acceptere ubetalt arbejde og være udsat for arbejdsforhold med grov udnyttelse såsom lønninger, der ikke betales, og usikre ansættelseskontrakter;

1. opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at anerkende kulturens væsentlige værdi og dens grundlæggende rolle for kulturen i samfundet, dets fremskridt og vores velfærd, økonomien og rummeligheden, og til at omsætte denne anerkendelse i passende og kontinuerlig finansiel og strukturel støtte;

2. beklager, at kulturaktiviteter ofte er blevet betragtet som værende uvæsentlige; minder om, at kultur spiller en endnu mere afgørende rolle i vores samfund, så meget desto mere under en krise, og opfordrer derfor til en genåbning af alle steder med kulturoplevelser snarest muligt; anerkender, at det — hvis de kulturelle og kreative industrier skal overleve de aktuelle udfordringer — er afgørende ikke alene at sikre omgående støtte og iværksætte alle de nødvendige nødforanstaltninger, men også at overveje en kontrolleret genstart af denne vigtige sektor, idet der ydes strukturel støtte i form af innovationsprogrammer og budgetter hertil og desuden med læringsmuligheder på området for den unge generation;

3. opfordrer Kommissionen til videreudvikling og konkretisering af den industripolitiske ramme for økosystemet omkring de kulturelle og kreative industrier, så den bliver en sammenhængende, konkurrencedygtig og langsigtet strategi, der kan forstærke miljøets konkurrenceevne, dets strategiske værdi for europæisk økonomi og den europæiske måde at leve på og kan gøre det muligt for borgerne at indfri deres potentialer, hvad angår job og vækstskabelse; understreger de kulturelle og kreative industriers potentiale, hvad angår beskæftigelse for unge og reindustrialisering og navnlig de stadig større muligheder for unge mennesker inden for den kulturelle og kreative sektor, som det digitale miljø har skabt;

Onsdag den 20. oktober 2021

4. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at medtage de kulturelle og kreative sektorer i alle økonomiske støtteværktøjer såsom InvestEU og NextGenerationEU; understreger betydningen af at kanalisere disse ressourcer baseret på de forskellige sektorers særtræk og de potentielle støtteberettigedes størrelse for at sikre kompatible løsninger, der ikke skaber yderligere ulighed inden for EU;

5. opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at anerkende den europæiske merværdi af grænseoverskridende samarbejde og fjerne samtlige hindringer for bæredygtig og inklusiv grænseoverskridende mobilitet i EU og med ikke-EU-lande for kunstnere og kulturarbejdere;

6. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at støtte og give ophavsmænd, udøvende kunstnere, udøvende kunstnere og andre kreative fagfolk og arbejdstagere i de kulturelle og kreative sektorer klare oplysninger og vejledninger om mobilitetsmuligheder og revidere og — hvis det er nødvendigt — genoverveje administrative krav i alle medlemsstater, herunder om visa, beskatning, social sikring og adgang til uddannelse og anerkendelse af eksamensbeviser i kunstuddannelse, herunder erhvervsuddannelse og erhvervelse af akademiske kvalifikationer med henblik på at forenkle og gøre adgangen ensartet for alt det ovennævnte samt for Unionens programmer og fonde, der kan opfylde deres behov, såsom Et Kreativt Europa, herunder dem der ikke direkte eller specifikt er rettet mod de kulturelle og kreative sektorer; opfordrer til etablering af specifikke programmer, der er dedikeret til mobilitet for unge kreative og nyskabende kunstnere for at fremme udvekslinger og innovation inden for kultur og kreativitet;

7. glæder sig over oprettelsen af informationskontorer for mobilitet, der skal yde bistand til kunstnere og kulturarbejdere og støtte bæredygtig mobilitet; opfordrer alle medlemsstater til at oprette mindst ét sådant mobilitets- og informationspunkt, hvor der tilbydes gratis og skræddersyet bistand til kunstnere, kulturarbejdere og ansatte i de kreative brancher; anbefaler, at Kommissionen leverer sammenhængende og mere omfattende oplysninger, der er skræddersyet til kulturarbejdere på tværs af grænserne samt forfattere, udøvende kunstnere og skabere, om mobilitet gennem initiativer såsom opdaterede værktøjssæt og håndbøger;

8. opfordrer Kommissionen til at fremlægge klare oplysninger til kunstnere om mobilitetsspørgsmål vedrørende forholdet mellem EU og Det Forenede Kongerige;

9. fordømmer, at de fleste medlemsstater undlod at gennemføre direktiv (EU) 2019/790 om ophavsret på det digitale indre marked inden fristen den 7. juni 2021; beklager, at Kommissionen først offentliggjorde retningslinjerne tre dage før gennemførelsesfristen; mener, at dette viser, at der er behov for en forordning, der også dækker de proceduremæssige spørgsmål;

10. tilskynder medlemsstaterne til at give fagfolk i de kulturelle og kreative sektorer mulighed for at trække erhvervsmæssige udgifter i forbindelse med deres kunstneriske aktiviteter samt udgifter til udstyr eller uddannelse (opkvalificering og omskoling) fra i skat;

11. understreger behovet for detaljerede, kønsopdelte sammenlignelige data og statistikker om beskæftigelse på det kulturelle område og indkomst i de kulturelle og kreative sektorer;

12. tilskynder til større synergi mellem den kulturelle sektor og uddannelsessektoren og fremme af kunst- og kulturskolers og -institutioners øgede deltagelse i aktiviteter under Erasmus+ og i andre foranstaltninger under EU-programmerne, både for studerende og undervisere; opfordrer medlemsstaterne til fuldt ud at medtage og fremme adgangen til kunstuddannelse, erhvervsuddannelse og akademiske kvalifikationer som led i en holistisk tilgang til de kulturelle og kreative sektorers genopretning og for samfundet som helhed; bemærker betydningen af at give adgang til livslang læring og uddannelse gennem bl.a. mentorprogrammer samt udvikling af EU-dækkende undervisningsmateriale til omstillingen fra uddannelse til ansættelse inden for de kulturelle og kreative sektorer;

13. opfordrer medlemsstaterne til at gennemføre direktiv (EU) 2019/790 om ophavsret på det digitale indre marked med kraftigt fokus på beskyttelse af kulturelle og kreative værker og dem, der skaber dem, og navnlig sikre et rimeligt, passende og forholdsmæssigt vederlag til ophavsmænd og udøvende kunstnere; opfordrer Kommissionen til nøje at overvåge den effektive gennemførelse af disse nøgleprincipper;

14. påpeger betydningen af territoriale licenser i forretningsmodellen for flertallet af enheder i de kulturelle og kreative sektorer; minder om Kommissionens midtvejsevaluering af forordningen om uberettiget geografisk blokering; påpeger nødvendigheden af, at man, inden man overvejer opfølgende foranstaltninger, tager hensyn til rettighedshavernes

synspunkter i alle diskussioner vedrørende ophavsretsbeskyttet indhold; minder om, at indtægterne fra ophavsrettigheder ikke alene udgør kernen i et retfærdigt vederlag til kunstnere og ophavsmænd, men også til mange små aktører i de kulturelle og kreative sektorer; minder om, at enhver drastisk ændring på dette område kan føre til dramatiske konsekvenser for mange af dem;

15. beklager det faktum, at den nationale gennemførelse af direktiv (EU) 2019/790 og (EU) 2019/789 ([12]) i nogen grad er forsinket, idet kun nogle få medlemsstater har benyttet sig af muligheden i artikel 18 til at indføre passende vederlagsordninger; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at omsætte artikel 18 i direktiv (EU) 2019/790 i effektive vederlagsordninger;

16. opfordrer Kommissionen til at fremme forvaltningen af kollektive rettigheder ved gennemførelsen af de nyligt vedtagne direktiver om ophavsrettigheder samt i forbindelse med dens kommende initiativer til sikring af retfærdige vederlag til ophavsmænd og bred adgang til kulturelle og kreative værker for offentligheden;

17. opfordrer indtrængende Kommissionen til effektivt at gennemføre ligestilling mellem kønnene samt inklusions- og integrationsinitiativer på det kulturelle og audiovisuelle område gennem programmet Et Kreativt Europa og til at overvåge resultaterne heraf;

18. opfordrer Kommissionen til at evaluere indvirkningerne af musikstreamingplatforme i Europa for at sikre gennemsigtighed i deres anbefalingsalgoritme, eftersom de i høj grad er bestemmende for, hvilket indhold deres brugere lytter til og ser på tjenesternes playlister og brugergrænseflader, og til at overveje indførelsen af positive forpligtelser til at fremme kulturel mangfoldighed og mulighed for at opdage europæiske værker i deres tjenester;

19. fordømmer på det kraftigste stereotyper, sexisme og seksuel chikane inden for de kulturelle og kreative sektorer;

20. glæder sig over initiativerne i nogle medlemsstater til at tilskynde til kønsligestilling i udvælgelsesprocessen til højerestående stillinger i kulturinstitutioner;

21. anerkender kunstens og kulturens centrale rolle med hensyn til at fremme kulturel mangfoldighed og inklusive samfund samt kampen mod forskelsbehandling af enhver art;

22. fremhæver, at den nuværende pandemi har understreget betydningen af den digitale sfære og forstærket kunstneres og brugeres afhængighed af de dominerende digitale platforme; fremhæver i denne forbindelse behovet for større gennemsigtighed; minder om, at for nogle kunstnere og ophavsmænd, som især var afhængige af offentlige begivenheder, udgør denne ændring i det økonomiske paradigme en udfordring for stabilitet i deres indtægter; er bekymret over, at mange kunstnere og skabende aktører i denne nye forretningsmodel ikke kan opnå samme indtægter, eftersom dominerende eller store streamingplatformes praksis med at indføre buy-out-klausuler fratager ophavsmændene deres royalties og hindrer et passende og forholdsmæssigt vederlag til ophavsmændene; anmoder Kommissionen om at evaluere situationen og om at træffe foranstaltninger for at sikre, at indtægterne fordeles behørigt og retfærdigt til alle ophavsmænd, kunstnere og rettighedshavere;

23. glæder sig over Kommissionens indledende konsekvensanalyse og nylige offentlige høring om kollektive overenskomstforhandlinger for selvstændige, som undersøger muligheden for at fjerne de konkurrenceretlige hindringer for kollektive overenskomstforhandlinger for selvstændige erhvervsdrivende og freelancere; opfordrer i denne henseende indtrængende Kommissionen til at anlægge den bredest mulige tilgang for at sikre adgang til kollektive overenskomstforhandlinger for alle selvstændige solo-arbejdstagere, herunder kunstnere og kulturarbejdere; opfordrer Kommissionen til at foretage en yderligere evaluering af de nuværende statsstøtteregler og deres anvendelse inden for de kulturelle og kreative sektorer samt de mulige behov for tilpasninger; opfordrer medlemsstaterne til at anerkende foreningsfrihed for alle arbejdstagere i de kulturelle og kreative sektorer og til at fremme kollektive overenskomstforhandlinger;

24. påpeger, at atypisk beskæftigelse (deltidskontrakter og tidsbegrænsede kontrakter, midlertidigt arbejde og økonomisk afhængig selvstændig beskæftigelse) er almindeligt i medierne og kultursektoren, hvilket ofte fører til usikre arbejdssituationer for kunstnere og kulturarbejdere; understreger det presserende behov for at forbedre arbejdsvilkårene i de kulturelle og kreative sektorer; opfordrer medlemsstaterne til at bruge opadgående konvergens til at fastsætte minimumsstandarder for kunstnere og kulturarbejdere, hvad angår arbejdsvilkår, rimelig aflønning og social sikring, idet man anerkender de særlige karakteristika, der kendetegner de kulturelle og kreative sektorer, samt at kreativitet ikke kan gøres op i penge;

([12]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/789 af 17. april 2019 om regler for udøvelse af ophavsretten og beslægtede rettigheder, der gælder for visse af TV- og radioselskabernes onlinetransmissioner samt retransmissioner af TV- og radioprogrammer, og om ændring af Rådets direktiv 93/83/EØF (EUT L 130 af 17.5.2019, s. 82).

Onsdag den 20. oktober 2021

25. opfordrer Kommissionen til at foreslå en europæisk kunstnerstatus, idet der etableres en fælles ramme for arbejdsvilkår og mindstestandarder, der er fælles for alle EU-lande, samtidigt med at man fuldt ud respekterer medlemsstaternes og EU's ansvar, hvad angår arbejdsmarkeds- og kulturpolitik, gennem vedtagelse eller anvendelse af en række sammenhængende og omfattende retningslinjer vedrørende bl.a. kontrakter, muligheder for kollektiv repræsentation og forvaltning, socialsikring, syge- og arbejdsløshedsforsikring, pensionsordninger, direkte og indirekte beskatning, ikketoldmæssige hindringer og informationsasymmetri; glæder sig i denne forbindelse over de kommende drøftelser under den åbne koordinationsmetode mellem medlemsstaterne om kunstneres status som et første skridt; opfordrer til, at der nedsættes en arbejdsgruppe inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode med henblik på at lette udvekslingen af bedste praksis mellem medlemsstaterne og lette overvågningen af fremskridtene med hensyn til forbedring af kunstneres arbejdsvilkår;

26. opfordrer Kommissionen til at kortlægge de eksisterende definitioner af kunstnere og kulturarbejdere i medlemsstaterne med henblik på at skabe en fælles forståelse, som skal afspejles i EU's politiske beslutningstagning og kulturstatistikker; noterer sig, at en sådan definition bør tage højde for den procesorienterede karakter af kulturarbejde og anerkende arbejdsintensiteten på de forskellige trin i den kreative proces; mener, at en sådan definition også bør afstemmes efter UNESCO's anbefaling fra 1980 om kunstneres status;

27. opfordrer til større grænseoverskridende mobilitet og anerkendelse af kulturelle og kreative færdigheder, kvalifikationer og eksamensbeviser med henblik på at fremme mobiliteten for mennesker, der arbejder i de kulturelle og kreative sektorer;

28. opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at støtte erhvervsuddannelsesprogrammer og initiativer til karriereudvikling for alle ophavsmænd, udøvende kunstnere og kulturskabere og navnlig til at støtte dem med at erhverve digitale, iværksætterrelaterede og andre kompetencer med henblik på at udnytte digitale muligheder for at fremme deres arbejde og samarbejde med andre kunstnere;

29. opfordrer indtrængende alle medlemsstaterne til at opfylde deres ansvar og forpligtelse til at fremme og forsvare kunstnerisk frihed med henblik på at opretholde den grundlæggende ret til ytringsfrihed og til at sikre, at EU-borgerne frit kan nyde kunstneriske frembringelser og deltage i kultur, og opfordrer Kommissionen til at iværksætte sanktioner over for de medlemsstater, der ikke overholder deres forpligtelser; opfordrer Kommissionen til at foretage yderligere undersøgelser af emnet og udarbejde en køreplan for opnåelse af bedre beskyttelse af kunstnerisk ytringsfrihed i EU; opfordrer medlemsstaterne til i fællesskab at tilvejebringe en struktureret dialog blandt kunstnere, juridiske eksperter og relevante interessenter for at fastsætte fælles standarder for kunstnerisk ytringsfrihed samt udarbejde og implementere relevante retningslinjer;

30. bifalder Rådets seneste konklusioner om genopretningen, robustheden og bæredygtigheden af de kulturelle og kreative sektorer, navnlig med hensyn til opfordringen til et fair og bæredygtigt arbejdsmarked samt social sikring til mennesker, der arbejder i de kulturelle og kreative sektorer, samt behovet for at sikre kunstneres indkomst; opfordrer medlemsstaterne til at arbejde hen imod hurtig gennemførelse af disse konklusioner;

31. opfordrer medlemsstaterne til at sikre fuld adgang til social sikring for kunstnere og kulturarbejdere, uanset deres beskæftigelsesstatus, herunder adgang til arbejdsløshedsunderstøttelse, sundhedsbehandling og pension; opfordrer indtrængende medlemsstaterne og Kommissionen til at træffe specifikke foranstaltninger for de forskellige kategorier af kreative erhverv til at tackle ustabil indkomst, ulønnet arbejde og jobusikkerhed og sikre en samlet minimumsstandard for deres indkomst;

32. opfordrer medlemsstaterne til at tage behørigt hensyn til den unikke situation for kunstnere fra marginaliserede grupper i udviklingen af alle relevante politikker, finansieringsprogrammer og aktiviteter og til at fjerne alle hindringer for at opnå ligestilling mellem kønnene i sektoren, navnlig ved at indføre foranstaltninger, der giver alle kulturarbejdere og kunstnere lige adgang, deltagelse og repræsentation;

33. opfordrer medlemsstaterne til at øge deres støtte til de kulturelle og kreative sektorer ved at styrke de offentlige investeringer og tilskynde til private investeringer i de kulturelle og kreative sektorer samt til offentligprivate partnerskaber; opfordrer medlemsstaterne til at sikre lettere adgang til finansiering for kunstnere og alle kulturelle skabende aktører;

34. opfordrer medlemsstaterne til at diversificere støttekilderne til de kulturelle og kreative sektorer og sikre, at der ikke gennemføres finansielle nedskæringer eller nedskæringer i de eksisterende midler, da sektorerne stadig kæmper med eftervirkningerne af den seneste nedskæringsrunde;

35. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at lette adgangen til offentlige tilskud og lån ved at reducere de administrative byrder i alle faser af ansøgnings- og rapporteringsprocessen og til at sikre gennemsigtigheden; understreger nødvendigheden af at fremme synergier mellem alle relevante EU-finansieringsordninger med specifikke beløb afsat til den kulturelle og kreative sektor, såsom Horisont Europa, Et Kreativt Europa, InvestEU, det digitale Europa, samhørighedspolitikkens fonde og genopretnings- og resiliensfaciliteten, der skal udnyttes for bedre at støtte kunstnere og kulturarbejdere og tilvejebringe nye, tilgængelige og, hvor det er muligt, regelmæssige finansieringsstrømme;

36. understreger betydningen af at rette en passende andel af de økonomiske genopretningsforanstaltninger mod de kunstneriske og kreative sektorer; gentager sin opfordring til Kommissionen og medlemsstaterne til at medtage kultur i de nationale genopretnings- og resiliensplaner og øremærke mindst 2 % af budgetrammen for genopretnings- og resiliensfaciliteten til kultur med konkrete, inklusive foranstaltninger, der er tilgængelige for alle og ikke lader nogen i stikken; er foruroliget over, at de forelagte planer i nogle medlemsstater synes at øremærke en lavere procentdel eller slet ikke nogen finansiering specielt rettet mod disse sektorer; opfordrer Kommissionen til at offentliggøre oplysninger om beløb og formål for de midler, der er øremærket i planerne, for at sikre gennemsigtighed og lette det demokratiske tilsyn;

37. gentager, at det er vigtigt at støtte alle kulturelle sektorer, herunder kulturformidlingserhverv, der spiller en afgørende rolle som bindeled mellem offentligheden og kunst eller kulturarv, og således sikre adgang til og udbredelse af kultur for og blandt den brede offentlighed;

38. understreger, at de kulturelle og kreative industrier er de første sektorer, der blev ramt af pandemien, og de sektorer, der blev hårdest ramt af pandemien, og de sidste, der vil komme sig, idet genopretningen af de kulturelle og kreative industrier forventes at blive langsommere end for andre sektorer på grund af kapacitetsbegrænsningerne forbundet med kulturelle begivenheder og steder; understreger, at genopretningen af de kulturelle og kreative sektorer skal gå hånd i hånd med overgangen til bæredygtighed i sektorerne; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at støtte genopretningen af hele det kulturelle økosystem på kort sigt og til at styrke de kulturelle og kreative industriers modstandsdygtighed, konkurrenceevne og innovation på lang sigt og til at styrke disse sektorer ved at yde retfærdig og struktureret støtte til alle, navnlig de mest sårbare aktører, og fremme beskæftigelsesmuligheder for kunstnere, forfattere, udøvende kunstnere, kulturarbejdere og fagfolk inden for kulturel mægling ved at støtte samarbejde på tværs af fagområder samt ved at sikre omfattende overvågning af den socioøkonomiske situation i de kulturelle og kreative industrier ved hjælp af den europæiske ramme for arbejdsvilkår med henblik på at tackle eventuelle større kriser så effektivt som muligt i fremtiden og at ledsage deres digitale omstilling;

39. understreger, at alle foranstaltninger, der træffes for at hjælpe med genopretningen af de kulturelle og kreative sektorer, ikke kun bør sigte mod økonomisk genopretning, men også bør anvendes til at forbedre arbejdsvilkårene for kunstnere og kulturarbejdere, til at opgradere og omskole disse arbejdstagere til at kunne engagere sig i den digitale tidsalder og digitale verden og til at investere i de kulturelle og kreative sektorers grønne innovationskraft, som er en drivkraft for bæredygtighed, såvel som tidlige brugere og katalysatorer for de disruptive teknologier, der er nødvendige for at tackle klimaændringerne; understreger de udfordringer, som digitaliseringen af de kulturelle og kreative sektorer stiller og deraf behovet for konstant at nytænke og omforme forretningsmodeller med henblik på at udvikle markedsdrevne løsninger baseret på big data, cloudcomputing, IKT, kunstig intelligens og internetplatformenes stærke rolle; understreger, at det er vigtigt for de europæiske kulturelle og kreative industrier, at rettighedshaverne har adgang til og er gennemsigtige med hensyn til publikumsdata og systemer til anbefaling af indhold til publikum; understreger derfor betydningen af garanteret finansiering til digitalisering, bevarelse og onlineadgang til kulturelt og kreativt indhold og vores europæiske kulturarv;

40. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at indsamle og udveksle pålidelige data om bedste praksis og metoder til fordeling af støtten til de kulturelle og kreative industrier; opfordrer endvidere til udveksling af bedste praksis om de mest effektive måder at fordele midlerne til inddrivelse på kort og mellemlang sigt for at sikre maksimal dækning af de kulturelle og kreative industrier, således at ingen kunstnere eller kulturarbejdere lades i stikken;

41. understreger betydningen af aflønning af ophavsmænd og udøvende kunstnere online og offline, navnlig gennem fremme af kollektive forhandlinger;

42. opfordrer Kommissionen til løbende at overvåge de kulturelle og kreative industrier med regelmæssige undersøgelser af kunstnernes situation med henblik på at råde over nøjagtige, pålidelige, opdaterede og sektorspecifikke data på europæisk plan med henblik på at udforme en solid politikudformning samt have en bedre kortlægning af de kulturelle og kreative industrier og være bedre forberedt i tilfælde af fremtidige kriser;

43. glæder sig over, at mange af arbejdstagernes og organisationernes kulturelle økosystemer under krisen har tilpasset sig nye digitale distributionsformater og indført innovative måder at nå ud til deres publikum på; påpeger ikke desto mindre, at digitalt engagement ikke bør erstatte kulturelle begivenheder, der opleves personligt;

44. tilskynder til fremme af anvendelsen af nye teknologier såsom kunstig intelligens, således at kunstnere kan udforske nye måder at skabe og udbrede deres værker på og drage større fordel af de muligheder, som det digitale miljø giver;

45. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.